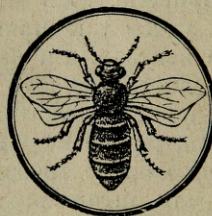

У Срем. Карловцима, 1. октобра 1923.

СРПСКИ ПЧЕЛАР

ИЛУСТРОВАНИ ОРГАН „СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ“

Број

10.

Издаје једампут месечно.

Главни уредник:

Ђорђе Коларовић.

Одговорни уредник:

Глиша Микић.

Година

XX.

РАДОСНА ВЕСТ!

Њихова Величанства наши премили
КРАЉ АЛЕКСАНДАР и КРАЉИЦА МАРИЈА
постали су срећни родитељи.

Њено Величанство Краљица Марија,
дана 6. септембра изјутра 1923. г. даровала
је живот премилом сину првенцу, Наслед-
нику престола Краљевине Срба, Хрвата и
Словенаца.

Живела Њихова Величанства! Живео
данас најмлађи изданак витешке и славне
позе Карађорђевића!

Уредништво.

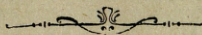
Пчеларски Календар.

Октобар.

Природа се клони своје заходу. Пошто је живот пчелињи тесно везан са животом природе, то и живот пчелињи малаксава. Оно што пчела у октобру унесе у кошницу са свим је незнатно, јер је у биљака све мање нектара, а и нема их много. Пчеле могу за лепа времена да скупе доста рђе што ће им врло добро доћи у пролеће, кад у природи не буде много цветнога прашка. Лепо време добро је и ради тога, јер ће се младе пчеле ишчистити.

Све справе и пчеларско оруђе треба добро очистити, опрати и орибати па на сунцу или штедњаку добро осушити и оставити на сухом месту преко зиме. — Мед не треба држати у простору где мрзне. Ако имамо боце с медом, треба их такође од мрза чувати, јер попуцају, чим се у њима мед смрзне.

Кад наступе први мразеви треба једног јутра патос од кошница добро очистити и под оквире подвући дебеле хартије премазане зејтином. Ове хартије врло добро послужиле, да се ревизија у пролеће брзо и лако обави. Тако исто треба и лета удесити, да се миш не увуче у кошницу. За ту сврху најбоље је лето у дужину жицом преполовити. То се ради овако: за сваку кошницу исећи ћемо од јагњеде два парчета у облику клина тако да се свако парче може у лето заглавити. У та два парчета увући ћемо жицу толико дугачку колико и лето тако, да на сваки крај лета долази парче јагњеде а у средини стоји жица. Ту справу углавићемо у лето. Тиме није лето много сужено, јер парчад од јагњеде не треба да су већа од 1 cm. Тако остаје лето 10 cm отворено те може свеж ваздух увек улазити а жица не смета пчелама при излету и не да, да се миш у кошницу увуче.

»Српској Пчеларској Задрузи« у Руми,

о двадесетпетогодишњици.

Хвала Ти, ој хвала, Задруго нам мила!
 Што си четврт века напред нас водила.
 Хвала, што си нама утирала пута,
 Спречила да многи пчелар не залута!
 Хвала, оснивачи, што сте прегли орно!
 И Задругу свили сложено, радо, вољно,
 Здравом да си дична Помоћнице моја!
 — Заиста је тешка била прошлост Твоја. —
 А будућност? Да л' ће Теби горка бити?
 Да л' ће са ње пчелар оком засузити? . . .
 Јер, место да славиш сад са *пуним сјајем*,
 Место да нас грлиш топлим загрљајем:

Пчеларе Ти верне, миле синке своје —
 Задруго нам мила, Теби с' дани броје! . . .
 Место да с' весела, к'о птица у лугу,
 Ти мораш да славиш у *маленом кругу!*

Ој Матице наша! Авај вредна Пчело!
 — Кад бих само мог'о пожелети смело,
 Да бодриш и делаш још на многа лета!
 — Јер већ видим, каква судбина те срета! —
 Дваестипет лета делала си трудно.
 Дваестипет лета стражарила будно.
 Дваестипет лета скупљала си вредно
 — К'о Матица права — пчеларе уједно!
 За толико доба Твога трудног рада
 Ловор-венац треба да Ти је награда.
 Али место венца, пропаст Ти се спрема,
 Јер пчелиње слоге у пчеларâ нема! . . .

Еј зашто си сада на п^о пута стала?
 Зашто си одједном тако малаксала?
 — Одговор би тужан Задруга нам дала: —
 »Зато што у свету неста идеала;
 »Зато што сад нема оног топлог жара,
 »Којег некад беше у мојих пчелара.
 »Зато, што не могу да повичу стари:
 »Шта чините данас ви вајни пчелари?
 »Зар смо зато некад ми радили трудно,
 »Да нам данас све то прође узалудно?«

Јест! Ја Задругу видим како сузе лије
 И болем у души тужно узвикује:
 »Где с' старино*) седа?! Где пчелари стари?!
 »Да видите чуда; шта чине пчелари.
 »Напуштају добро, своју милу Мајку,
 »Што свој живот даде за децу нејаку!«

*

Чујеш ли, пчелару? Како Мајка цвили?
 Зар Задруга твоја више ти не мили?

*) »Седом старином« звали су многи проф. Ј. Живановића и ово се место њега тиче.

Зашто је одбаци у садање доба?
 Зашт' је силом спремаш у хладнога гроба?
 Зар да данас, с правом, рекну наши стари:
 »Узданицо наша, *ви нисте пчелари!*
 »Да се нашом слогом није гнездо свило,
 »Задруге по вама никад не би било!«

Тргните се, прен'те, сви пчелари редом,
 За Задругу нашу напред смелим гредом!
 У пчелама вам је пример узор-рада,
 Та, матица у њих тек последња страда.
 У кошници када беда и глад кружи,
 Свој последњи пчела залогај јој пружи!
 Зато и ви спас'те то наше јединче,
 Не дајте да умре мило нам мезимче!

Ср. Карловци, 1923.

Ђорђе Живановић.

О матици.

(Наставак.)

10.) Матица може да нађе смрт у више случајева: приликом излетања на спаривање; приликом ројидбе; може да залута у туђу кошницу па да пропадне; могу да је убију туђице; могу да се пчеле око ње укључају, па да је удаве или убију; може да падне са сата, кад се прегледа кошница, па да се изгуби; може пчелар, кад не пази, да је приликом појачавања, пренесе у другу кошницу, па да тамо пропадне; а може и да је згњечи пчелар оквирима.

Пчелар не може матицу сачувати да не пропадне кад излети из кошнице. Том приликом може да је уграби каква птица, стршљен, жаба, гуштер, да се улете у паучину и т. д. Да се матица не збуни и не залута у туђу кошницу, не треба, док траје ројидба, радити на пчелињаку од 11 до 3 сахата, јер у то доба највише младе матице излећу на спаривање. Бележење кошница гранчицама, бојадисање разним бојама и прикуцавање разних знакова на кошнице, чиме хоће пчелари да олакшају матицама повратак у кошнице, држим да је све то од мале помоћи. Сузбијајући туђице, бранимо и матицу од њих. Рођене пчеле хоће да се укључају око матице, ако је пчелар хватајући матицу, пренео какав неугодан задах на матицу; ако је изван кошнице, да би се одморила, пала на какву ствар, па добила од ње задах, који пчелама не годи. Кажу, да пчеле хоће да се укључају око матице и кад матица са сата падне на патос, а најпре се пчеле укључају око матице, кад пчелар несмотрено додаје матицу, а не пази је ли то друштво расположено да прими матицу; осећа ли се друштво као безматак; да нема можда у кошници матичњак и т. д. Кажу,

да се пчеле укрупчају око матице, да је бране од туђица. Тада у клупчету има домаћица и туђица. И приликом прве пролетње ревизије хоће пчеле да се укрупчају око матице, ваљда их збуни, после дугога зимњег тамновања, изненадна и јака светлост у кошници. Тако мисле пчелари, а можда се пчеле укрупчају око матице и са других нама непознатих узрока. Било како му драго, тек за матицу је зло, кад се око ње пчеле укрупчају. Она сирота скоро увек продадне, осим ако пчелар случајно за времена опазе клупче, па матицу опрости. Матицу ћемо најлакше опростити, кад клупче бацимо у воду. Ко покуша, да дрвцетом или пером матицу ослободи, учиниће од зла горе. Ослобођену матицу треба за 24 сахата држати у кавешчићу, да је не би опет пчеле напаале.

Да нам се приликом прегледавања матица не изгуби, треба оквир држати над кошницом. Стара матица хоће лако да спадне са сата, а млада матица, особито ако пчелар покуша да је ухвати, па је не ухвати, хоће да прне са сата. Зато сат са младом матицом, треба одмах спустити у кошницу. Кад пчелар хоће да хвата матицу, не треба да му се руке осећају на духан, црни или бели лук или на друге силовите и пчелама неугодне ствари као апту, пелен, и т. д. У пажљива пчелара, ретко ће матица пропасти за његове кривице.

II.) Кад је кошница безматка и како се познаје безматка?

Кад кошница остане без матице обично кажу пчелари за њу, да је безматка. Али кошница је прави безматка онда, кад у њој нема ни пчелињих јаја, ни младога легла, ни матичњака, дакле кад пчеле не могу себи никако извести матицу. Прави безматка не може никако сам себи помоћи, него мора пропасти, ако му пчелар не помогне. Разуме се, да је и она кошница прави безматка, која има легла али је то легло већ старо и заклопљено. Више пута се догађа, да кошница, која има пуно пчелињих јаја, пропусти да на време изведе себи матицу, па тако постане прави безматка.

Кад пчелар нађе у кошници матичњаке, кад није време ројидби, знак је да та кошница нема матицу. Но и ово правило има изузетак. Догађа се, да пчеле изводе матичњаке, ма да није време ројидби и ма да имају живу матицу. То раде пчеле онда, кад осете, да стара матица издаје, да јој се примиче крај. Зато ћемо каткад наћи по две матице у једној кошници. То се зове *пошајна измена матица*.

Прави се безматка познаје дакле по томе, што у кошници нема ни матичњака ни легла, ни јаја, да би пчеле могле извести себи матицу. Ако је кошница дуже време безматка, нећемо наћи у њој баш никаквога, па ни поклопљеног легла. Безматка се познаје и по држању пчела. У безматку су пчеле узнемирене и разбијене по целој кошници, јер немају својега средишта, своје језгре, око које треба да се купе; тумарају овамо онамо споља и изнутра по кошници, а кад отворимо кошницу или лупнемо по кошници, дуго и необично брује.

Док има на пчелињаку трутова, може се помоћи безматку, кад му дамо сат са јајима и сасвим младим леглом, матичњака или младу

неоплођену матицу, а кад трутова више нема, може се помоћи безматку само кад му се дода оплођена матица. Ко нема залишну оплођену матицу, мора спојити безматка са суседном кошницом.

Безматку треба што пре помоћи или га треба спојити, док се нису у њему појавиле назови матице.

(Наставиће се).

Ђ. Коларовић.

Узимљавање кошница.

Загледамо ли мало боље живот и развиће пчелињег друштва у развоју доба године видимо ту тако рећи један непрекидан ланац. Карике су тога ланца једна за другу скопчане и чим једна карика пукне одмах се прекине ланац и отуда настају зле последице. У животу и развићу пчелињег друштва постоји дакле нека тесна свеза у развоју доба године и та свеза не сме да се прекида, ако желимо успеха имати. Ко хоће своје кошнице савесно да узими, тај мора о томе преко целе године мислити. За то су и казали стари пчелари да је ремек дело, знати добро узимати своје кошнице.

Тек што се почела природа будити од зимскога сна пчелар одмах мисли како би од пролетње наше имао хасне. Да му то испадне за руком, не може се друкчије замислити, осим добрим узимљавањем. Добро узимљавање је добар темељ добром успеху у идућој години. Нисмо ли узимали јаке народе са добрим матицама и доста добра меда, не можемо очекивати да ће се један народ у пролеће развијати како треба, макар да употребимо све вештине. Ако је пролеће лепо и ако се пчелар умеша, може се нешто постићи, али да се народи за рану пашу спреме н. пр. код нас за багрени, није могуће, јер док се народи на праву висину подигну, у том ће прва главна паша проћи и пчелар ће имати јаке народе али меда не ће имати. Ако ли сад нема код нас у брзо друге паше, пчелар ће имати муку да одржи народе не само да му не малакшу него да му не помру од глади. Где је сад сврха пчеларења? У место да добије пчелар од својих пчела меда, он им мора још издашно давати а то стаје новаца. Није ли то право распикућство? А можемо без трошка проћи и још добитка имати, само ако учинимо своју дужност у право време. Јер и овде има велике разлике, ако пчелар није учинио своју дужност у право време, онда није ништа учинио. Дакле шта треба пчелар да изврши, па да му народи добро презиме? Да му народи добро презиме треба да имају:

1.) *Добру матицу.* Ми смо већ у уводу казали, да се у животу пчелињег друштва види непрекидан ланац у којем су карике једна за другу чврсто спојене. А казали смо, да сваки посао треба урадити у право време. Ако је матица навршила три године живота и за то време ако је био пчелар задовољан с том матицом онда је морао у ројидби матицу изменити. Млада добра матица лећи ће чак до у јесен и тиме је издовољила свој нагон и мироваће до пролећа. Неће сувише рано почети лећи. Наравски да у пролеће до времена стоји, хоће ли матица раније или доц-

није почети да леже. Ни раније легло не може шкодити, јер матица испрва мало леже и пчелар не сме да се меша, да изазива јаче ширење легла у невреме. Дакле добра матица треба да је у друштву, јер до матице у првом реду стоји добар развитак сваког појединог друштва. Ако смо оставили матицу старију од три године, мислећи да ће она моћи послужити још једну годину, пошто је три године врло добра била, може се пчелар преварити у рачуну. Добра матица у јаком друштву пре се истроши, те баш четврте године приметити ће пчелар малаксалост матице. Наравски да ће се пчелар кајати што у своје време није учинио своју дужност, што у ројидби није изменуо матицу.

2.) *Јако друштво.* Под тим се разуме друштво, у коме треба да буде доста младих пчела, које ће неизрађене ући у зиму и у пролеће од врло велике користи бити за добар напредак тога друштва. Узимљене младе пчеле изврсно ће послужити и кад њих већ нестане биће тада нових покољења, које ће у пролетњој паши зарадити и пчелару. Ако ли у нашем крају нема јесење паше, кад би већ од природе било доста младих пчела да презиме, или ако су нам народи у јесењој паши ослабили унашајући мед, да матица није мотла довољно друштво умножавати, онда треба у последњој трећини августа спекулативно прихрањивати.*) Прихрањује се у вече кад је лет престао. Сваки други дан се дају мали оброци две три кашике меда разблажена водом (два дела меда и један део воде). Ујутру се новаде судићи из кошница пре него што је лет отпочео. Лета треба стеснити због туђица. Овако се прихрањује 10—12 дана. Овим начином се подигну млада кола пчела, која главну улогу имају у пролеће, јер ће кошница из зиме јака изаћи, снажно ће се развијати и моћи ће пролетњу пашу исцрпити у корист пчелареву.

3.) *Доста добра меда.* Народи морају имати не само доста меда него доста добра меда, јер нису сви медови добри, да би на њима пчеле добро презимити могле. Ако су пчеле у нашем крају купиле медљику, онда се мора ова безуветно истрести и пчелама дати добра меда или шећера. И у овом погледу требао је пчелар много пре да учини своју дужност. Ако у нашем крају има паше од багрене и ако смо могли од те паше меда добити, то морамо при истресању меда пазити, и не треба да дирамо предњих 8—10 оквира него само последњих 6. Онда пчеле на предњим оквирима начине себи гнездо за зиму и зимоваће на багреновцу. Ако доцније буде добре паше, онда ћемо ранији мед истрести а пчелама оставићемо за зиму познји мед. Ако је последњи мед био медљика то ћемо ову сву истрести како напред рекосмо. Ако је била година рђава, да се није добило ни толико меда да би пчеле могле презимити, онда се даје шећер. Кад се даје шећер узме се једвака количина воде и шећера, али се количина рачуна само по шећеру. Једној кошници треба преко зиме

*) Ове ће се године прихрањивати из невоље у свима крајевима који су патили од суше. — Ур.

10—12 klg. хране. Према томе ако хоћемо да дамо шећера треба узети 10—12 klg. шећера и толико воде. Прво се прегледи кошница колико има у њој меда и колико још треба додаћемо прихрањујући у вече у већим оброцима 2 до 3 klg. Ово прихрањивање из невоље предузима се после спекулативног прихрањивања на 8 дана. Шећер не треба кухати, него се метне у кључалу воду и добро се дрвеном варјачом меша, да се растопи и онда млаког даћемо пчелама. Не треба растопити више шећера него колико ћемо тај дан моћи пчелама дати да га унесу у саће. За прихрањивање су најбољи судови од белог лима. Хладан шећер не ће пчеле да узму ако је температура испод 15° С. За то пчела не сабира ни нектар, ако је температура испод 15°. За то се даје млак шећер.

(Свршите се.)

Сима Жигић, парох.

Извештај

о раду главне скупштине Српске Пчеларске Задруге држане у Руми 13. септембра (31. авг.) 1923.

Председник госн. прота Ђорђе Коларовић отвара скупштину и поздравља присутне искреном добродошлицом захваљујући на овако лепом одзиву како од стране чланова Задруге тако и од стране изасланика овдашњих културних установа. Уједно позива присутне, да се поводом познате радости нашег узвишеног Краљевског Дома, као и радости свих оданих држављана рођењем Њ. Височанства Наследника Престола, са ове скупштине поздраве Њихова Величанства. Скупштина устајањем и клицањем »живели« једногласно прихваћа предлог председника.

Према I. тачци дневног реда председник позива тајника, да прочита извештај о раду управе од прошле скупштине до данас. Тајник подноси исцрпан извештај, кога Скупштина са задовољством узима на знање. (Доносимо га у листу).

По прочитању извештаја тајника прелази се на II. тачку дневног реда: извештај благајника. У њему благајник поднаша стање благајне са исказом целокупног примања у износу 9.021²⁵ Дин. и целокупног уздавања у износу 6.790[—] Дин., те пронађене готовине у износу 2.231²⁵ Дин. Скупштина бира г. г. Војислава Николића и Душана Ловренског за преглед благајничке књиге и рачуна, који налазе, да су како књиге тако и рачуни у потпуном реду, што скупштина са похвалом узима на знање.

Код III. тачке дневног реда управа предлаже измену неких параграфа својих правила. Тако: § 5. који сада измењен гласи: »Члан Српске Пчеларске Задруге може бити сваки непорочан грађанин не само из Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, него и изван ње. Осим особа могу чланови бити и морална тела.« § 6. који сада гласи: »Чланови друштва деле се: а.) на редовне чланове, који плаћају чланарину према закључку главне скупштине; б.) на чланове осниваче, који плаћају 100 Дин. једампут за свагда«. §. 18. сада гласи: »Одбор се састоји из председника, два потпредседника

тајника, благајника и осам одборника.« 3.) »Закључке може одбор доносити ако је присутна надполовична већина чланова одбора«.

Предлаже госп. Симу Жигића пароха — ради његових великих заслуга на пољу рационалног пчеларства — за почасног члана ове Задруге, а госп. Косту Сеперовца, пароха за дописног члана. Скупштина једногласно прима и кличе: живели.

У питању даљег изалажења листа прихваћен је предлог г. проф. Ивана Баретића, да се препусти управном Одбору, да до конца године испита могућност изалажења листа с обзиром на материјално стање ове Задруге.

О ступању наше Задруге у Савез Југославенских Пчеларских Друштва, решено је једногласно, да се ступи у савез уз увет и даљег издавања нашег органа »Српског Пчелара«.

Гледе уређења задрузиног пчелњака, закључено је, да се умоле чланови, да ројевима на пролеће изађу задрузи на сусрет.

По свршеним предлозима управе председник моли скупштину, да даде разрешење старој управи и да изабере нову управу. Бира се кандидационални одбор од три лица, који је предложио скупштини листу нове управе: За председника г. Николу Милеуснића, пошто се досадашњи председник г. Ђорђе Коларовић никако није могао примити, за потпредседнике: г. г. Косту Сеперовца и Душана Ловренског, за тајника г. Јована Латинкића, за благајника г. Петра Николића, а чланове одбора г. г.: Ивана Баретића професора, Др. Стевана Добричића, Гојка Михајловића, Лазара Радовановића, Милана Коњевића, Ђорђа Живановића, Миливоја Груића и Младена Љубинковића. Скупштина са ускликом »живели« прихваћа поднесену листу.

Код евентуалних предлога устаје члан Младен Љубинковић из Буђановаца и жали се на одлуку кр. котарске области у Руми поводом тужбе неких суседа, да има своје кошнице удаљити из свога винограда и платити тобожњу штету оштећеним суседима, коју су нанеле његове пчеле. Решено је обратити се одмах представком на кр. котарску област у Руми, да се оптужени реши казне, пошто је доказано да пчеле нису никад биле штеточиње у виноградима.

Прочитани су поздрави: братске Пчеларске Подружине Шумадије члана задруге Витомира Јовановића и пригодна песма о 25-годишњици ове Задруге одушевљеног нашег члана г. Ђ. Живановића.

После исцрпљеног дневног реда чита тајник свој извештај »Двадесетпетогодишњица Српске Пчеларске Задруге у Руми« приказано у част госп. проти Ђорђу Коларовићу, а затим председник »У славу и помен Јована Живановића,*) што је скупштина уз велико интересовање саслушала, а на свршетку устајањем и клицањем »Слава му« одала достојно поштовање најзаслужнијем рационалном пчелару нашем.

Захваљујући присутнима на лепом одзиву и пажњи затвара председник скупштину.

Тајник **Јован В. Латинкић.**

Председник **Ђ. Коларовић.**

*) Оба ова говора донећемо у листу, кад на ред дођу. — Ур.

Извештај

о раду Управе Српске Пчеларске Задруге од 18. маја 1922.
до 13. септембра 1923. год.

У овом размаку од непуних године и по дана одржао је Управни Одбор седам редовних одборских седница. У извештајима њиховим, штампаним у нашем органу »Српском Пчелару« имао је прилике сваки наш члан и претплатник да види, шта је ова управа до данас урадила, па би стога излишно било и у овом извештају понављати све оно, о чему је било већ писано и што је мање више свима познато, већ ћемо изнети укратко један опћенити поглед на досадањи наш рад.

Од првога дана главна брига ове управе беше, да обнови рад у овој Задрузи, да је стави поново на здраве ноге и да пође опет оном стазом, којом су је повели њезини искрени пријатељи, који су је и основали. Овај посао беше врло тежак, тежи од оног пре 25 година, кад су утемељачи ове Задруге ударали њезин темељ, па ипак ова управа није презала од тога посла. Наоружана искреном љубављу и чврстом вољом за рад, одлучила је прво да реши њезино најважније питање, питање органа свога »Српског Пчелара«. Истина, овај је почео изалазити поново после рата под уредништвом високопречасног госп. проте Марка Шауле, али из познатих узрока, о којима је било много дебата у прошлој скупштини, убрзо и престао. То је довело Задругу у врло незгодан положај према својим члановима, који су послали своју чланарину и претплату, а листа нису добивали и нашкочило много части и угледу њезином. Да би се оштећеним члановима, који изгубише поверење у ову Задругу, изашло колико толико у суерет и надокнадила материјална штета, закључила је управа одмах у првој седници, да им пошаље један накнадан број »Српског Пчелара« и у њему објави, да је Задруга обновила свој рад и да ће почетком 1923. г. редовно издавати свој лист, ако се пријави довољан број претплатника односно чланова. Незнатна свота у благајни беше скоро сва утрошена на овај број, који је према реченој одлуци одмах био разаслат. И мало затим почеше се пријављивати многи чланови поздрављајући одушевљено обнову Задруге и уверавајући, да ће је вазда потпомагати, док неки враћаху лист уз назнаку да га не примају. Број чланова из дана у дан све је више растао, али не беше још ни близу толики, да би Задруга по обећању своје могла без материјалних жртава редовно лист издавати. Па ипак управа се одлучила на овај корак и са 1. јануаром о. г. угледао је »Српски Пчелар« поново света. Бесплатног уредништва примише се г. г. прота Ђорђе Коларовић и Глиша Микић професор и катихета, а стари сарадници похиташе, да поново обрађују најплоднију њиву нашег господарства. И након изашлог I. и II. броја број чланова је поново знатно порастао, тако, да данас Задруга броји око 600 чланова*),

*) Од тога 6 почасних, 6 дописних и 46 утемељача.

који уредно лист примају. Нарочито је упало у очи велико интересовање за наш лист међу браћом пчеларима из Србије. Заузимањем вредног пчелара госп. Витомира Јовановића уписало се у нашу задругу из самог Крагујевца преко 20 чланова, па зато нека му је и овај пут од стране наше Задруге изречена највећа хвала. Када се узме у обзир, да ова Задруга није имала никад више од 300 чланова, ми би са садањим бројем чланова, који је за читавих 100% порастао могли бити задовољни, само када би ти чланови уредно слали своју незнатну чланарину. Тада би Задруга имала довољно гаранције за свој живот и не би морала рачунати на туђу помоћ. Али те гаранције до данас Задруга још нема. Од 600 чланова једва је тек њих 200 послало чланарину, дакле само $\frac{1}{3}$, а остали мирне савести примају лист, њиме се користе, а на своју чланску дужност и не помишљају. Према садањем стању благајнице неће се моћи подмирити ни штампарски трошкови до краја године, а о заслуженој награди уредника, тајника, благајника и експедитора не може бити ни разговора. Ово је фактично стање данас, а да тако не буде и до краја године, ми и овај пут, апелујемо на све оне чланове, који чланарине нису платили, да то учине што пре, јер без материјалних средстава неће моћи Задруга вршити своју узвишену задаћу, нити ће моћи лист излазити.

Осим бриге око листа, да исти изалази што уредније, и да обилује најбољом садржином, побринула се ова управа да приреди месеца маја о. г. и пчеларски течај. Интересовање за ову корисну ствар није било онако, као што се очекивало, но предавачи су ипак и са малим бројем слушалаца прешли најпотребније градиво из теорије и праксе пчеларске.

Малени и скромни пчелињак налази се у оном истом стању у коме и садање пчеларство: жељно вапије за нашом помоћи и на нама је, да га спасемо.

Иначе Задруга је преко свога органа, шаљући га у замену, стално у вези са братским пчеларским друштвима у нашим домовини и изван ње, па и осталим културно-привредним установама. Концем године биће стављену у нашу библиотеку: »Пчелар«, »Hrvatska Pčela«, »Jugoslavenska pčela«, »Slovenski Čebelar«, »Vesnik Ministerstva Zemědělství Československé Republiky«, »Привредник«, »Пољопривредни Гласник«, »Gospodar« и »Bienen-Vater«.

Дом са парком налази се у доста добром стању изузев нузредне радионице, којој би требало нешто оправке у колико буде за то расположивих средстава.

Завршујући овај извештај молимо, да га славна скупштина узме на знање, а нама подели разрешење.

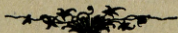
У Руми 13. септембра 1923.

Тајник:

Јован В. Латинић.

Председник:

Ђ. Коларовић.

Захвала.

Поштованој и драгој господи и браћи са госп. одговорним уредником на челу, који су без мојега знања донели у 9. броју белешку »Одликовање«, и који су ми тим поводом честитали, од срца захваљујем.

Исто тако захваљујем свој господи и пријатељима, који су ми било писмено, било усмено честитали поводом мојега одликовања чином протојереја.

Нека је лепа захвалност и господи, која су ми честитала двадесетпетогодишњицу мојега рада на пчеларској књижевности.

Госп. *М. Ј.* у *П.* — Ваше пријатељско писмо добио сам, кад је 9. број већ био у штампи. Врло сам вам захвалан на лепој двострукој честици, поводом мојега одликовања протојерејством и поводом моје двадесетпетогодишњице рада на књижевности из пчеларства. Не знам, да ли је одликовање чином протореја било поводом мојега двадесетпетогодишњега рада на књижи о пчеларству. Но биће да није, јер ни ја сам нисам знао за ту двадесетпетогодишњицу, док ме ви нисте сетили, да сам пре 25 г. написао свој први чланак у »Српском Пчелару«.

Опростите ми, што не могу цело ваше пошт. писмо донети у листу, јер држим, да не заслужујем оне похвале, које ми придајете и којима ме одликујете.

Што лист доноси корисне и лепе чланке, што нема у њему погрешака и што на време излази, није заслуга само моја као гл. уредника, него свију који на листу раде. Као што једна пчела не вреди ништа, тако ни мој рад неби вредио ништа, да није сиреме и марљивости и то пчелиње марљивости г. одговорног уредника, који са највећом пажњом иде од речи до речи од слова до слова, као што вредна пчела иде од цвета до цвета. Ако су вам чланци по вољи, захвалите прво нашим вредним редовним сурадницима г. Сими Жигићу и г. Кости Сеперовцу, који са пчелињим разумевањем шаљу и пишу у наш лист само добре и корисне ствари, баш као што и вредне пчеле црпе из цветова само онај нектар, који неће укус и мирис меду покварити. Исто тако морамо бити захвални и осталим г. г. сурадницима, који нас радовима својима помажу. Но крај свију нас, лист не би могао на време излазити, да није оних вредних пчела у манастирској штампарији, на челу са својом матицом г. Ђорђем Живановићем фактором те штампарије, који са највећом пажњом брзо слажу слово до слова, као што пчеле ређају ћелицу до ћелице. Њима будимо захвални што лист као сахат уредно излази. А што вам »Српски Пчелар« на време у руке стиже, захвалите нашем младом тајнику г. Јовану В. Латинкићу, који лист уредно разашље.

Ето видите, као што је међу пчелама рад подељен али слојан, тако је и међу нама око »Српског Пчелара« посао подељен. Кад ма који од нас не бисмо на време како треба радили, само мој рад не би вредио ништа. Зато ми опростите, што ваше, иначе драго ми, писмо, нисам могао у листу штампати.

Још нешто не смемо заборавити. Крај свију нас и наше добре воље, »Српски Пчелар« умреће, ако не буде имао хлеба, а хлеб је његов, као и свакога листа — *претишта*. Не буде ли тога, мораћемо нашим читаоцима отпевати у хору: »Је л' вам жао што се растајемо?« па перо на — мастионицу.

Г. Ж. Л. у Р. — Хвала на искреним честиткама и лепим жељама. И вама сам одговорио овим што сам мало час рекао. Добро би било, кад би, као што ви желите, могао лист излазити два пута месечно. Али о томе за сада не може бити на говора, као што сте могли видети из 9. броја.

Ђ. Коларовић.

Разне вести*.

Немила вест. »Jugoslavenska Pčela« (бр. 7. и 8.) и »Slovenski Čebeler« (бр. 7.) донели су неугодну вест, да министарство за пољску привреду и воде, *неће давати шећер за прихрањивање пчела*, а неће га давати зато, да се не би употребио за друге сврхе. То ће рећи, да не би пчелари добивеним шећером сладили каву, а пчеларице месиле послastiце. Пчелари, помозите сами себи, али одмах, јер је већ крајње време!

Друго издање „Amerikanke“ Јована Живановића. »Хрв. Славон. пчеларско друштво« у Осеку хоће да приреди II. издање те корисне књижице, па уредништво »Hrvatske Pčele« лепим позивом на претплату позива све оне да се јаве, који желе да имају ту књижицу, која и данас има пуну вредност. Цена ће јој бити до 10 Дин. Новац не треба у напред слати, него се треба само дописницом пријавити.

Будући многи читаоци овога листа пчеларе са американком профес. Јов. Живановића, препоручујемо свима, да набаве ову књижицу, из које ће научити, како се американком пчелари.

Питања и одговори.

Пит. 31. — Закаснио сам са прихрањивањем својих 45 кошница. Па како немам ни судова згодних за прихрањивање, а ни времена да у вече мед додајем, а изјутра да судове вадим из кошница, ја сам скухани шећер налио у саће, па саће поделио кошницама. Не знам хоће ли то бити добро, јер за 12 година откако пчеларим, нисам никад морао прихрањивати, па зато и немам судова за прихрањивање. Бринем се, како ће ми пчеле презимити. Мој кум ме је наговорио, да налијем шећер у саће.

*) Обе ове вести требале су ући у 9. број, али су нехотице у штампању или преврћене или забачене. На „Немилу вест“ упућујем читаоце у 9. бр. ст. 138.

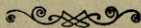
Он је тако радио прошле године, па су му пчеле врло добро презимиле. Али пре неки дан састао сам се са једним пчеларом из суседног места. Тај ме је јако поплашио. Он каже, да је пре неколико година додавао шећер у саћу пчелама, па да су му кошнице оболеле од јаке срдобоље. Како то да један пчелар говори овако а други онако? Молим вас одговорите ми у листу, како ви о томе мислите, хоће ли моје пчеле добро презимити?

Одг. — Тешко је на памет одговорити, зашто су вашег кума пчеле добро прошле, а онога пчелара рђаво. Тому могу бити разни узроци, као: кад је који прихрањивао? Колике је оброке давао? Каква је била зима? Па и какав је био шећер? — Правило је, да се шећер даје у судовима зато, да би сав шећер прошао кроз пчеле, јер да ће тако бити инвертован (прерађен или растворен) и да ће се тако приближити меду, премда шећер, мада га пчеле и инвертују, ипак није мед. Али кад знамо, да пчеле не остављају додани им шећер у оном саћу, у којем га је пчелар додао, него га преносе где је њима згодно, може се с правом узети, да ће и тај шећер бити макар делимице инвертован. То се догађа дакако само онда кад пчелар дода шећер у саћу за топлих дана, док пчеле још раде, а то је у августу и септембру. Ако ли пчелар јако закасни са додавањем шећера, кад се пчеле већ сабију у своје зимње клупче, тада ће шећер остати у оном саћу, у којем га је пчелар додао. Тај шећер неће бити нимало инвертован, јер неће проћи крај жлезда пчелињих и кроз њихову гушицу, него ће остати обичан скухан шећер.

Од утецаја је и то, у коликим оброцима пчелар даје пчелама шећер, да ли у јако великим или у малим оброцима, јер шећер додан у јако великим оброцима не могу пчеле тако добро инвертовати, као кад им се дају мали оброци.

Осим тога и зима одлучује, хоће ли пчеле, биле оне на меду или на шећеру, добро презимити. Ако затегне дуга и љута зима, па не пусти пчеле никад да излете и да се ишчисте, разуме се да ће пчеле лакше добити срдобољу, него кад се, макар свакога месеца, нађе по један леп дан па допусти пчелама да се ишчисте. Вашег кума пчеле можда су зато добро презимиле: 1.) Што им је дао шећер у саћу за топлих дана, па су га пчеле могле донекле инвертовати разнашајући га по осталом саћу, а 2.) Што је прошла зима имала више лепих дана, те су се пчеле могле на време ишчистити, и 3.) Што су имале потребни мир. Онога другог пчелара можда су пчеле оболеле од срдобоље, што је било све друкчије и противно него на пчелињаку вашег кума. Дакако, то је све моје само нагађање, јер ја нисам био на тима пчелињаца. Али сам изнео примера ради, да видите, како разни увети одлучују, како ће нам пчеле презимити. То ће дакле, па можда и друго шта, одлучивати, како ће ваше пчеле изаћи из зиме.

Гл. уредник.

О Г Л А С И.

О Г Л А С.
20 пуних американки про-
 даје уз повољну цену
 ПЕТАР ИВИЋ, Рума.

3—3

Српска Пчеларска Задруга у Руми
 прима наруџбину свих врсти кошница, од нај-
 бољег материјала, по најнижој дневној цени.
 Нечланови плаћају 10% више од чланова.
 Има још малу залиху комплетних годишта
 „Српског Пчелара“ од 1903.—1914. године.
 Цена по годишту 20.— Дин.

6—12

У П Р А В А.

Најпотребније пчеларске справе

као: Ричеве машине за вештачко саће,
 дуваљке, виљушке, помична пета и т. д.
 могу се добити у гвожђарској радњи

НИКОЛЕ МИЛЕУСНИЋА
 трговца **РУМА.**

10—12

Све врсте боја, лака, фирнајза,
 четака и парфимерија добивају
 се уз најумеренију цену у трговини
ОЗРЕНА ГРОЗДИЋА, РУМА

10—12

Краља Петра улица 183.

СРПСКА СРЕМСКА БАНКА Д. Д.

Р У М А.

Деоничарска главница: Дин. 2,500.000.—

Има своје филијале:
у Илону и Иригу.

Телефон бр. 11.
Адреса за брзојаве:
Сремска Банка.

ПРИМА

улоге на књижице и текуће рачуне, плаћа најбољу камату и враћа без отказа.

ПОДЕЉУЈЕ

зајмове на менице, текуће рачуне и хипотекарне зајмове на куће и земљишта.

ФИНАНСИРА

обртничка, трговачка и индустријска подuzeћа.

ОБАВЉА

све банковне послове брзо и кулантно. 10—12

ТВОРНИЦА ВУНЕНЕ РОБЕ Д. Д. ИЛОК.

Адреса за брзојаве: „Вунара“.

Телефон бр. 8.

Основана по Српској Сремској Банци д. д. Рума.

Творница се бави прерађивањем и израђивањем вуне и продајом вунене робе, (ћeбета, марама - - трикотаже, сваковрсних штоfoва и т. д.) - - 10—12

Купује сваку количину вуне по дневној цени.

Чланарина је за чланове утемељаче једаред за увек 100.— Дин., а за редовне чланове 30.— Дин. годишње. Редовни чланови добивају лист бадава, а утемељачи плаћају годишње за лист 15.— Дин. Претплата је за нечланове 30.— Дин. годишње, а плаћа се унапред за целу годину.

Претплату, рекламације и огласе треба шпљати »Српској Пчеларској Задрузи« у Руму. Рукописе, питања, књиге и листове у замену треба шпљати Ђорђу Коларовићу Вел. Радинци (п. Митровица) Срем.

Власник и издавалац „Српска Пчеларска Задруга“ у Руми.